E D I T U R A S C R I P T U M ®

GRIJA PENTRU SUFLET

De acelaşi autor
la Editura Scriptum au mai apărut:

Când se încheie jocul, totul se întoarce în cutie
Cine este Omul acesta?
Credință și îndoială
Dumnezeu e mai aproape decât crezi
Eu, așa cum aș vrea să fiu
Grija pentru suflet
O dragoste mai presus de rațiune
Toți sunt normali până ajungi să-i cunoști

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ORTBERG, JOHN
Grija pentru suflet / John Ortberg. - Oradea: Scriptum, 2014
ISBN 978-973-1813-97-4

GRIJA PENTRU SUFLET

Despre îngrijirea celei mai importante părți din ființa ta

JOHN ORTBERG

Cuvânt-înainte de Dr. Henry Cloud

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Soul Keeping
by John Ortberg
ISBN 978-0-310-27596-1
Copyright © 2014 by John Ortberg
Published by permission of Zondervan,
Grand Rapids, Michigan 49546, USA

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Grija pentru suflet
de John Ortberg

© 2015 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea D. Cornilescu.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.

ISBN 978-973-1813-97-4

Tiparul executat în U.E.

Pentru Dallas Albert Willard
(1935-2013)

O ființă spirituală nemuritoare, cu un destin veşnic
în marele univers al lui Dumnezeu

„În zilele acelea, uriaşii erau pe pământ…“

CUPRINS

Cuvânt înainte de Dr. Henry Cloud 9
Prolog: Îngrijitorul izvoarelor 13
Introducere: Pământ sfânt 17

Partea întâi: Natura sufletului

Capitolul 1: Sufletul pe care nimeni nu-l cunoaşte 29
Capitolul 2: Ce este sufletul? 43
Capitolul 3: O lume care ne provoacă sufletul 57
Capitolul 4 Suflete pierdute 71
Capitolul 5: Păcatul şi sufletul 81

Partea a doua: Nevoile sufletului

Capitolul 6: Nevoia face parte din natura sufletului 93
Capitolul 7: Sufletul are nevoie de un îngrijitor 101
Capitolul 8: Sufletul are nevoie de un punct de sprijin 113
Capitolul 9: Sufletul are nevoie de un viitor 123
Capitolul 10: Sufletul are nevoie să fie cu Dumnezeu 133
Capitolul 11: Sufletul are nevoie de odihnă 145
Capitolul 12: Sufletul are nevoie de libertate 163

Capitolul 13: Sufletul are nevoie de binecuvântare 177
Capitolul 14: Sufletul are nevoie de satisfacție 187
Capitolul 15: Sufletul are nevoie de mulțumire..... 197

Partea a treia: Sufletul restaurat

Capitolul 16: Noaptea cea neagră a sufletului 209
Capitolul 17: Dimineața 221

Epilog..... 225
Mulțumiri 227

CUVÂNT-ÎNAINTE

—de Dr. Henry Cloud

Ascultându-l pe John Ortberg vorbind despre „suflet", mi-a venit în minte o situație de pe vremea când eram directorul clinic al unui spital psihiatric creştin. Participam la şedința săptămânală a personalului, pe care o numeam cu toții „de informare". Miercurea era ziua în care doctorii, psihologii asistenți, personalul terapeutic, cei care se ocupau de terapia prin artă şi muzică, împreună cu psihologii care coordonau terapiile de grup, ne întruneam pentru a trece în revistă tratamentul fiecărui pacient. Discutam despre rezultatele terapiilor de grup şi ale terapiilor individuale, despre progresul obținut şi despre abordarea imediat următoare în metode de tratament.

Aşteptam cu interes momentul acesta din săptămână. Era un timp extraordinar, în care interacționam cu un grup de profesionişti dedicați, dispuşi să discute, să planifice şi care erau sincer interesați de binele celor pe care încercau să-i ajute. Ne bucuram de succesele obținute de anumiți pacienți, de realizările lor şi de tot ce li se întâmpla bun, dar în egală măsură sufeream din pricina dificultăților şi a insucceselor lor. E un exemplu de coeziune comunitară din cele mai înălțătoare la care am fost martor... oameni contribuind cu darurile lor la slujirea altora.

„Sarah şi-a învins teama! Seara trecută, în grupul de suport familial, i-a spus mamei sale, în sfârşit, că nu va accepta slujba pe care

i-a ales-o ea şi că va decide singură ce cale avea să urmeze. A fost un pas important", a spus una dintre asistente. Toți ne-am bucurat, văzând rodul eforturilor deosebite făcute de Sarah.

„Alex trece printr-o perioadă foarte dificilă. În săptămâna aceasta a aflat că unchiul său, care l-a ținut pe linia de plutire, se mută, şi se teme că nu se va descurca fără el. Se teme că fără sprijinul lui va fi tentat să revină la droguri şi la vechii lui prieteni", a spus psihologul său.

„Susan se pregăteşte pentru ieşirea din spital. S-a descurcat bine... este pregătită acum să-şi reia studiile postuniversitare; şi-a recâştigat energia şi s-a stabilizat. Cred că lucrurile au intrat pe făgaşul lor în ceea ce o priveşte... depresia, ca de altfel şi accesele de bulimie şi vomă sunt de domeniul trecutului", a zis psihologul ei. Ne-am bucurat cu toții de evoluția ei.

Apoi, a urmat un moment pe care nu îl voi uita niciodată...

Era timpul să vorbim despre Maddie şi în momentul când s-a pomenit numele ei, expresia fiecăruia s-a schimbat, mai bine zis, „le-a căzut" fața. De ce? Maddie era o persoană greu de suportat. Și-a dezvoltat un fel de a fi care te ținea la distanță, chiar şi atunci când părea că interacționează. Lăsa întotdeauna impresia că ceva nu era în regulă cu ceilalți, cu lumea din jurul ei, ba chiar şi cu noi, cei care încercam să o ajutăm. Soțul ei se obişnuise deja cu rolul celui care „nu are niciodată dreptate".

Ne-am întors cu toții privirea spre Graham, psihologul ei, iar eu l-am întrebat care era starea lui Maddie. Răspunsul lui mi-a rămas în minte:

„Ei bine... se pare că Maddie nu este încă interesată să aibă o viață interioară."

Nu pot să uit cuvintele lui. Afirmația spunea totul: Maddie nu prezenta niciun fel de interes față de lumea ei lăuntrică. Atitudinile, suferințele, capacitățile şi tiparele ei mentale şi comportamentale, neîncrederea şi teama de risc, viața ei spirituală şi, probabil mai mult decât orice altceva, incapacitatea ei de a accepta adevărata natură a suferinței sale, la care se adăuga lipsa curajului de a căuta o soluție, erau toate marcate de absența vieții interioare.

În consecință, eram cu toții dezamăgiți în privința ei, cel puțin

în momentul respectiv. Ştiam că atâta timp cât nu va accepta „viața interioară“, „trăirea“ ei nu avea să se schimbe deloc. Dacă în cazul celorlalți pacienți, sarcina noastră era aceea de a-i ajuta să descopere căi, deprinderi şi resurse prin care să-şi accepte şi să-şi dezvolte lumea interioară şi interpersonală, misiunea noastră în ce o priveşte pe Maddie era să îi arătăm că şi ea posedă aşa ceva; că înăuntrul ei există o „viață“ care dă naştere vieții exterioare, de care ea se plânge în fiecare zi. Aceasta era sarcina noastră... să o ajutăm pe Maddie să vadă, să accepte şi să contribuie la dezvoltarea vieții ei interioare, care era *adevărata* ei viață.

În *Grija pentru suflet*, John Ortberg se preocupă de acelaşi aspect în ce ne priveşte pe noi. Când citesc paginile acestea, nu pot să nu mă gândesc la ziua aceea din spital. Cuvintele lui Graham: „Maddie nu este încă interesată să aibă o viață interioară“ sunt cuvinte care, adesea, mi se pot atribui şi mie şi persoanelor cu care lucrez, şi aproape tuturor celor pe care îi cunosc... cel puțin în anumite momente. Deşi probabil că noi nu avem o problemă „clinică“, cum ar fi depresia sau bulimia, avem cu toții în viață probleme care emană din sufletele noastre, din acele părți ale sufletului pe care le-am ignorat. Este specific naturii umane: ne ignorăm viața interioară şi, din această cauză, ne lipseşte „viața“ exterioară pe care ne-o dorim, fie din punct de vedere relațional, fie funcțional. Ne rătăcim şi avem nevoie de ajutor pentru a ne aminti că trebuie să lucrăm la „viața“ noastră lăuntrică, la adevărata noastră viață... pe care Ortberg o numeşte „sufletul“ nostru.

El ne aminteşte faptul că avem o astfel de viață şi că, aşa cum ne-a spus Isus, sufletul nostru este adevărata noastră viață. Este acel ceva din care emană toate celelalte. Este ceea ce Dumnezeu a insuflat omenirii în momentul în care am devenit „suflete vii“.

Ortberg însă nu se rezumă la a ne aminti că avem un suflet. El îşi asumă şi rolul „personalului“ binevoitor. El nu doar că-i spune lui Maddie, cea din lăuntrul meu, că trebuie să fie preocupată de dezvoltarea vieții interioare, ci îi oferă, în acelaşi timp, şi un ajutor concret în determinarea acelor zone asupra cărora trebuie să insiste în această călătorie. În cartea de față, John Ortberg își îndeplinește rolul său de fapt... acela de îndrumător spiritual.

Aşadar, cartea aceasta te va ajuta nu doar să conştientizezi că ai un

suflet, o viață interioară, şi să-i înțelegi importanța, ci, de asemenea, îți va pune la dispoziție câteva instrumente şi suporturi de sprijin de care să te apuci pe măsură ce îți dezvolți viața aceasta. Te va ajuta să te reconectezi sau, poate, să te conectezi pentru prima dată cu Cel care ți-a insuflat viața lăuntrică încă la început şi care doreşte, în fiecare zi, să insufle cât mai multă viață în fiecare ungher al ființei tale. De asemenea, cartea îți va aduce aminte că sufletul tău, viața ta interioară, care declanşează evenimentele exterioare, nu este o stare temporară. Nu este un lucru asupra căruia să te concentrezi în „momentele tale de liniște" şi nici nu este doar calea ta spirituală... o preocupare religioasă de moment. Ci, potrivit afirmației lui Isus Cristos, aceasta este *adevărata* ta viață, pe care n-ai vrea s-o pierzi nici acum şi nici în veşnicia viitoare.

Ortberg ne aminteşte că, deşi trăim în trup, preocupați de cariere, familii, diferite comunități sau slujbe, avem un suflet a cărui funcție este să integreze întreaga noastră persoană – voință, gândire şi trup – într-o singură „ființă spirituală nemuritoare, cu un destin etern în marele univers al lui Dumnezeu". Aceasta este realitatea ultimă a ceea ce eşti tu, dincolo de circumstanțele sau contextul zilei de azi. Este nepieritorul tău sine de acum, ce va deveni eternul tău sine. Acesta este un semnal de alarmă şi un motiv în plus pentru a face ceea ce Maddie din lăuntrul meu nu este dispusă uneori să facă: ...să arate interes față de viața lăuntrică... să arate sârguință şi dorința de a cultiva această viață pe care ne-a insuflat-o Dumnezeu... adică sufletul nostru.

În timp ce citeam, i-am mulțumit în sinea mea lui Ortberg, pentru că ne-a amintit lucrul acesta şi pentru călăuzirea pe care ne-o oferă. Nu ştiu cum stai tu, însă eu am nevoie de cineva care, din când în când, să o trezească pe „Maddie din lăuntrul meu" şi să-mi amintească ceea ce Creatorul acestei vieți îmi cere să fac, pentru ca viața pe care mi-a dat-o el să se îmbogățească mereu. Am nevoie şi de un ghid, care să-mi îndrume paşii pe care trebuie să-i urmez. Ortberg ni le-a asigurat pe amândouă aceste lucruri... ne-a deşteptat şi ne-a călăuzit.

Aşadar, fii preocupat de viața ta interioară, şi *Grija pentru suflet* îți va fi un bun îndrumător.

PROLOG

ÎNGRIJITORUL IZVOARELOR

A FOST ODATĂ, UNDEVA SUS ÎN ALPI, UN SAT CARE SE ÎNTINDEA PE ambele maluri ale unui râu frumos. Râul acesta era alimentat de nişte izvoare la fel de vechi ca pământul şi la fel de adânci ca marea.

Apa lui era limpede precum cristalul. Copiii se jucau bucuroşi pe malurile lui, iar gâştele şi lebedele înotau în apele lui. Puteai vedea pietrele, nisipul şi păstrăvii care înotau în adâncul apei.

Undeva, departe pe munte, mult dincolo de privirile oricui, locuia un bătrân, care avea slujba de îngrijitor al izvoarelor. Fusese angajat cu multă vreme în urmă; nimeni nu-şi mai amintea de vreun altul înaintea lui. Bătrânul mergea pe munte de la un izvor la altul, curățându-le de crengi, de frunzele căzute sau de orice alte resturi care puteau polua apa. Munca lui însă era greu de cuantificat.

Într-un an, consiliul local a hotărât că ar putea folosi banii destinați acestui scop pentru proiecte mai bune; şi, oricum, nimeni nu-l supraveghea pe bătrân. Erau atâtea drumuri de reparat, taxe de

* Aceasta este una dintre versiunile unei povestiri pe care Peter Marshall a spus-o într-una din predicile sale. În afară de această povestire, există și o carte scrisă în 1952, intitulată *Keeper of the Stream*, care vorbeşte despre un om pe nume Frank Sawyer, care a lucrat la prezervarea faunei și florei râului Avon. A murit pe râu, bătrân fiind, în anul 1980.

încasat şi servicii de oferit, iar finanțarea unui invizibil care curăța pâraiele devenise un lux pe care nu şi-l mai puteau permite.

Bătrânul şi-a părăsit postul, iar sus la munte izvoarele n-au mai fost curățite. Crengi mai mici şi mai mari, dar nu numai, au tulburat apele odată cristaline. Mâlul şi noroiul s-au adunat pe fundul pârâului, iar dejecțiile de la ferme au transformat o parte a curentului de apă în nişte bălți cu apă stătută.

O vreme, nimeni din satul respectiv nu a remarcat schimbarea. După un anumit timp însă apa a început să fie din ce în ce mai sălcie. Lebedele au plecat să trăiască în altă parte, iar mirosul greu i-a alungat pe copiii care se jucaseră în preajma ei. Câțiva oameni din localitate chiar s-au îmbolnăvit. Abia atunci au remarcat cu toții că frumusețea cristalină care curgea odinioară printre malurile râului ce le traversa localitatea dispăruse. Viața satului depindea de râul acela, iar viața râului depindea de îngrijitorul izvoarelor.

Consiliul localității a fost convocat din nou şi s-au găsit banii necesari pentru ca bătrânul să fie iarăşi angajat. Izvoarele au fost din nou curățate, apele râului s-au limpezit, copiii au revenit pe malurile lui, lebedele s-au întors acasă, iar satul şi-a recăpătat şi el vigoarea.

Viața satului depindea de sănătatea izvorului de apă.

Râul de apă este sufletul tău, iar tu eşti îngrijitorul izvoarelor.

Sufletul nostru este ca un curs de apă care dă vigoare, direcție și armonie tuturor celorlalte aspecte ale vieții noastre. Când râul acesta este curat, suntem în permanență viguroși și voioși în tot ceea ce facem, pentru că atunci sufletul nostru este înrădăcinat în nemărginirea lui Dumnezeu și a Împărăției Sale, și toate lucrurile din lăuntrul nostru sunt înviorate și direcționate de pârâul acesta. În felul acesta ne armonizăm cu Dumnezeu, cu realitatea, cu restul umanității și cu natura în totalitatea ei.

—Dallas Willard
în *Înnoirea inimii*

INTRODUCERE

PĂMÂNT SFÂNT

Uneori, sufletul este cernut şi modelat în ocazii pe care nu ți le-ai putut imagina şi în moduri la care niciodată nu te-ai aşteptat. Pentru mine, lucrul acesta s-a întâmplat în Box Canyon.

Box Canyon este un refugiu stâncos, ascuns între Simi Valley şi San Fernando Valley, la vest de Los Angeles. Filmele ieftine cu cowboy şi serialele de televiziune western, cum ar fi *Legenda călărețului singuratic*, se filmau acolo. E o amestecătură de case, între care se află un castel construit de un poştaş în anii '40, un turn de apă transformat în locuință şi o casă cu două etaje, construită din placaj deasupra unei foste dependințe. Locuitorii zonei nu sunt din fire prea amabili cu oficialitățile de la urbanism, asupra cărora, după cum bine se ştie, s-au tras focuri de armă şi cărora li s-au tăiat cauciucurile de la maşini. Drumuri în general neasfaltate duc la case străjuite de indicatorul „Intrarea Oprită" sau, în versiunea lui locală, „Proprietate protejată de legea puştii". Case de trei mii de metri pătrați se învecinează cu barăci, în fața cărora stagnează maşini şi utilaje agricole ruginite. Este căminul hipioților, al bădăranilor şi nonconformiştilor de tot felul, ici şi colo ivindu-se şi câte un traficant de droguri, pentru ca tabloul să fie complet. În 1948, un bărbat divorțat din San Francisco, care se autointitulase Krishna Venta, a pus bazele așa-numitei comunități WKFL (Wisdom, Knowledge, Faith, and Love), care avea la intrare

inscripția: „Tu care intri aici, te afli pe pământ sfânt". Omul respectiv pretindea că are 244.000 de ani şi că este Isus Cristos. A murit însă, împreună cu alți nouă membri ai comunității respective, atunci când doi soți, geloşi din pricina atențiilor necuviincioase acordate nevestelor lor, au aruncat o bombă în incinta WKFL.*

Box Canyon avusese încă doi cetățeni mai mult sau mai puțin faimoşi. Unul dintre ei a fost întemeietorul unui cult şi ucigaşul în serie Charles Manson, iar celălalt a fost scriitorul şi intelectualul Dallas Willard. Cei doi reprezintă extremele sufletului uman. Dallas a fost profesor de filosofie la University of Southern California (USC), iar pe vremea când am ajuns eu să-l vizitez era la pensie. M-am dus la el acasă pentru prima dată într-o după-amiază sufocantă de august, în urmă cu mai bine de douăzeci de ani. Citisem o carte scrisă de el, care m-a impresionat mai mult decât oricare alta până atunci. Eram tânăr pastor la vremea aceea într-o mică biserică din Simi Valley, California, şi am fost surprins să aflu că Dallas locuia la doar câțiva kilometri distanță. I-am scris să-i spun cât de mult a însemnat cartea lui pentru mine şi, spre surprinderea mea, mi-a răspuns, invitându-mă să-i fac o vizită.

Motivul pentru care m-am dus să-l văd era, în mare măsură, faptul că (în mica mea lume) omul acesta era o celebritate şi credeam că dacă puteam face parte din anturajul unei persoane atât de importante, puțină faimă s-ar putea prinde şi de mine. Şi probabil că mă putea ajuta să am şi eu mai mult succes.

Nu ştiam pe atunci ceea ce aveam să învăț peste mulți ani, anume că omul acesta era un vindecător de suflete. Nu ştiam că locuința lui, aşezată în acel canion mic şi întortocheat, era un fel de spital spiritual. Cu mult timp în urmă, oamenii obişnuiau să vorbească despre mentorii lor ca despre nişte oameni cărora li s-a încredințat misiunea de a „îngriji sufletele". Anumite cuvinte mai vechi, cum ar fi cel de *îngrijitor*, provin din această expresie. Dallas a fost primul *îngrijitor* de suflete pe care l-am cunoscut, deşi acesta nu era un titlu

* Am fost de multe ori în Box Canyon; anumite detalii istorice le-am preluat de la Tracey Kaplan, „Once-Remote Box Canyon Being Pried Open", *Los Angeles Times* (19 martie, 1989).

conferit de USC. M-am gândit că aş putea să învăţ câte ceva despre suflet de la un om ca Dallas, deşi încă nu ştiam cât de flămând şi însetat era sufletul meu. Ştiam numai că atunci când Dallas se uita în depărtare, ca şi cum ar fi văzut ceva ce eu nu puteam să văd, şi când vorbea despre bunătatea lui Dumnezeu, îmi venea să plâng.

Înainte de prima mea vizită, tot ce ştiam despre Dallas era că predase filosofie la University of Southern California şi că a scris despre subiecte cum ar fi disciplinele spirituale. Mi l-am imaginat ca pe un episcop de pe Coasta de Est, fumător de pipă şi băutor de coniac, şi purtând sacouri pepit cu cotiere din piele.

Nici pe departe.

Am găsit casa unde locuia. Era o casă mică, în spatele unui gard de scânduri albe. În urmă cu cincizeci de ani, când o cumpărase, se afla pe marginea unui lac, însă lacul secase cu mult timp în urmă. Acum oferea o privelişte largă asupra smogului din San Fernando Valley.

Înăuntru, mobila era puţină, veche şi ieftină. Casa, asemenea minţii lui Dallas, era umplută în majoritate cu cărţi. În fereastra sufrageriei se afla o unitate de aer condiţionat, care fusese instalată în urmă cu vreo patruzeci de ani şi care huruia ca un motor de avion, aşa că atunci când instalaţia funcţiona trebuia să strigi ca să te faci auzit, fapt care, din fericire, nu se întâmpla prea des. A spune că Dallas şi soţia lui, Jane, nu erau materialişti era ca şi cum ai spune că papa nu prea are întâlniri romantice. Dallas mi-a povestit odată despre un muncitor din construcţii, cu care obişnuia să se întâlnească şi să abordeze probleme legate de suflet. (Imaginea unui betonist trudit care poartă discuţii lungi despre Dumnezeu şi suflet cu un filosof erudit era una interesantă.) Prima dată când muncitorul a văzut casa lui Dallas, s-a dus acasă şi i-a spus soţiei: „Dragă, am întâlnit pe cineva care locuieşte în condiţii mai sărăcăcioase decât noi." Cred că Dallas a luat-o ca pe un compliment.

Eram uşor emoţionat, când am bătut la uşă, însă Dallas era o persoană în preajma căreia nu aveai de ce să rămâi tensionat.

— Bine ai venit, frate John, mi-a zis el, şi imediat m-am simţit acceptat într-un cerc restrâns de care părea că aparţin deja. M-a invitat înăuntru şi mi-a oferit un pahar cu ceai şi gheaţă. Apoi s-a aşezat în scaunul lui preferat, în faţa unei canapele vechi.

Dallas era mai zdravăn decât mi-l imaginasem. Aflasem că în timpul facultății a jucat ca înaintaş în echipa de baschet. Avea părul ondulat şi de un gri în culoarea oțelului. Purta ochelari, iar hainele lui îmi sugerau că înțelesese pe deplin şi cu mult timp în urmă vorbele lui Isus: „Nu vă îngrijorați de ceea ce veți îmbrăca." Când Dallas a întâlnit-o pe viitoarea lui soție, Jane, într-o mică şcoală religioasă numită Tennessee Temple, femeia a observat că el nu purta şosete şi se gândi că ar putea fi un rebel. Ea nu ştia că, de fapt, Dallas nu şi le putea permite.

Felul lui de-a fi se făcea remarcat prin două aspecte: Vorbirea lui crea oarecum impresia preciziei englezeşti, o trăsătură pe care toți filosofii par să o aibă, dar purta, în acelaşi timp, şi amprenta dealurilor din Missouri. Pe diagrama gândire/simțire, Dallas era aproape un gânditor pur. Erau însă momente când, în vorbire sau în rugăciune, vocea lui prindea o nuanță tumultoasă, care sugera prezența unei inimi gata să explodeze din pricina unei minuni nevăzute.

A doua caracteristică remarcabilă a lui era felul degajat în care se mişca. Odată, cineva, făcând referire la el, a spus: „Mi-ar plăcea şi mie să trăiesc în acelaşi fus orar." Mă gândesc totuși că, dacă i-ar fi luat casa foc, ar fi ieşit repede din ea, însă dincolo de aceste cazuri extreme, trăsăturile feței şi mişcările trupului păreau să spună că nu avea unde să se grăbească şi că nu există nimic atât de important, încât să-l îngrijoreze.

Mulți ani mai târziu, după ce m-am mutat la Chicago şi am intrat într-o perioadă foarte aglomerată de slujire, l-am sunat pe Dallas să-l întreb ce trebuia să fac pentru a rămâne totuşi sănătos din punct de vedere spiritual. În timp ce-i vorbeam, mi-l imaginam stând în camera aceea. A urmat o pauză lungă – Dallas făcea adesea pauze lungi în vorbire – apoi a zis încet:

— Trebuie să elimini fără milă graba din viața ta.

Mi-am notat imediat lucrul acesta. Majoritatea oamenilor iau notițe când vorbesc cu Dallas. Am văzut-o chiar şi pe soția lui luând notițe, ceea ce soția mea rareori face când ascultă ce spun eu.

— În regulă, Dallas, i-am răspuns. Am reținut lucrul acesta. Ce alte nestemate spirituale mai ai pentru mine? Nu am prea mult timp la dispoziție şi aş vrea să învăț de la tine toată înțelepciunea spirituală de care sunt capabil.